

Bouwen op tradities

250 Jaar sociëteitsgeschiedenis als bron voor verandering en groei

Beleidsplan Stichting Erfgoed van de Koninklijke IGC
Amsterdam, oktober 2024

Addendum
Amsterdam, februari 2026

Het erfgoed van Koninklijke IGC staat centraal

Het erfgoed van KIGC vormt de basis onder het bestaansrecht van de Stichting Erfgoed. Het beheer en de ontwikkeling van het erfgoed van de vereniging KIGC staat ten dienste van haar leden. Missie, visie en activiteiten van de Stichting Erfgoed liggen daarom in het verlengde van die van het verenigingsbestuur ten aanzien van het beheer en de ontwikkeling van haar materieel en immaterieel erfgoed:

Onder **materieel** erfgoed verstaan wij de cultuurbepalende aspecten van het gebouw, de inrichting en bezittingen van de IGC waaronder de kunst, de boeken, het meubilair en de inrichting van het sociëteitsgebouw.

Onder **immaterieel** erfgoed verstaan wij de geschiedenis, mores en tradities van de KIGC, gebouwd op de fundamenten die zijn gelegd vanaf het moment van de oprichting van de Vaderlandsche Sociëteit in 1783. Het immaterieel erfgoed is de resultante van de doorgroei en fusies waaruit de Koninklijke IGC is voortgekomen.

Dit erfgoed wordt momenteel door drie stakeholders beheerd:

1. Het Koninklijke IGC-bestuur dat verantwoording aflegt aan haar leden over de wijze waarop KIGC invulling geeft aan het beheer en de ontwikkeling van het materieel en immaterieel erfgoed. Het Bestuur is het gekozen orgaan door de leden, en dient op alle momenten verantwoording kunnen afleggen over het beleid, de collectie en lange termijn verplichtingen. Idealiter werkt het Bestuur vanuit een vooraf gedefinieerd beleid waarin de missie en visie op het erfgoed en het beheer en realisatie daarvan zijn beschreven. Zo kan het Bestuur zich verantwoorden vanuit een vastgesteld beleidskader.

2. De Koninklijke IGC-directie die praktische invulling geeft aan activiteiten ten behoeve van het beheer en conservering van het erfgoed. De directie maakt geen beleid, maar voert het beleid uit binnen de kaders die het bestuur stelt aan het beheer en de conservering van het erfgoed. De directie handelt bij de uitvoering van deze taken in opdracht van het Bestuur en kan de uitvoering van genoemde taken nimmer zonder voorafgaande toestemming van het Bestuur verrichten.

3. De Stichting Erfgoed die het Bestuur adviseert over het beheer en de ontwikkeling van het materieel en immaterieel erfgoed. De Stichting geeft gevraagd en ongevraagd advies over het erfgoed.

Het voorziet het bestuur in een missie en visie op dit erfgoed, waardoor een vakinhoudelijke lange termijn beleidskader bestuurlijk geborgd is.

Visie, missie en strategie

Bij het ontwikkelen van onze visie, missie en doelen hebben we rekening gehouden met de kracht van onze kunstcollectie en ons immateriële erfgoed, dat de culturele identiteit en tradities van de sociëteit weerspiegelt. Dit erfgoed, vastgelegd in inventarissen en archieven vormt de basis voor ons beleid.

Visie

Unieke 250-jaar geschiedenis en erfgoed van de Koninklijke IGC met zijn diepgewortelde tradities zullen altijd duurzaam behouden en levend blijven, relevant, inspirerend en breed gewaardeerd, door onze leden, de maatschappij en de toekomstige generaties.

Missie

Stichting Erfgoed ziet haar missie in het zorg dragen voor het duurzaam behoud van het materiële en immateriële erfgoed en de rijke geschiedenis van de Koninklijke IGC, met al zijn illustere voorgangers.

Door bewustwording van ons erfgoed en de geschiedenis bij de leden en de samenleving te bevorderen en de cultuurhistorische kennis te ontsluiten en actueel te benutten zorgen we voor de culturele continuïteit, sterkere identiteit en toekomstbestendigheid van onze sociëteit, haar waarden en tradities.

Strategische doelstellingen

- **Erfgoedbehoud bewaken, adviseren en promoten.** Als sparringpartner van het sociëteitsbestuur waakzaam zorgdragen voor het duurzame behoud en goede beheer van ons materiële en immateriële erfgoed, en daarbij advies geven en lobbyen.
- **Kunst- en cultuurhistorische collectie verrijken en zichtbaar maken.** De collectie uitbreiden door het bestuur te adviseren en te ondersteunen bij schenkingen en aankopen die de collectie versterken. De waarde en het niveau waarborgen, en de collectie regelmatig tentoonstellen om deze meer zichtbaar en toegankelijk te maken.
- **Monumentale interieurs behoud bevorderen.** Bevorderen van de instandhouding van onze monumentale historische interieurs en het ensemble van het Gebouw Industria door kennisdeling, onderzoek, restauratie, ledenbetrokkenheid, donaties, aanwinsten en fondsenwerving;
- **Historisch besef en bewustwording bevorderen.** Meer historisch besef en bewustwording onder de leden van ons materiële en immateriële erfgoed bevorderen en faciliteren door lezingen, tentoonstellingen en speciale activiteitenprogramma's;
- **Erfgoed verhalen ontsluiten.** Bekende en onbekende verhalen van ons materiële en immateriële erfgoed ontsluiten en delen binnen en buiten de sociëteit;
- **Archieven en 'oral history' meer tastbaar en toegankelijk maken.** Archiven en historische boeken meer toegankelijk en zichtbaar maken door archiven verder te digitaliseren en tentoon te stellen. Opbouw van relaties en indien nodig samenwerken met externe erfgoedinstanties, archieven en experts;
- **Tradities levend houden.** Onze diepgewortelde tradities levend en actueel houden door de historische kennis over te delen en de kennisoverdracht onder de leden te faciliteren;
- **Ledenbetrokkenheid bevorderen.** Stimuleren van ledenbetrokkenheid bij erfgoedbehoud en -promotie door kennisdeling, lezingen, actieve deelname aan erfgoedactiviteiten en -projecten.

Activiteiten

Vakinhoudelijk beleidskader voor het verenigingsbestuur

De Stichting Erfgoed adviseert het KIGC-bestuur voor haar missie en visie op het immaterieel en materieel erfgoed, waardoor een vakinhoudelijk langetermijn beleidskader bestuurlijk geborgd is. Vanuit dit beleidskader kunnen directie en Stichting het werk verder vormgeven.

Beoordeling giften

De Stichting Erfgoed adviseert, middels een commissie die daarvoor samengesteld is, het IGC-bestuur als leden of derden giften aanbieden aan de IGC. De Stichting heeft hiervoor een beleidskader afgesproken met het IGC bestuur en adviseert binnen dat kader of een werk naar haar mening wel of niet aanvaard moet worden, al dan niet conditioneel.

Advies over het materieel en immaterieel erfgoed

De Stichting Erfgoed adviseert zowel gevraagd als ongevraagd over het beheer en de ontwikkeling van het materiële en immaterieel erfgoed. Dat wil zeggen dat zij de ambitie heeft actief betrokken te worden in het beheer en de ontwikkeling van de kunst, de boeken, het meubilair en de inrichting van het sociëteitsgebouw.

Alle relevante activiteiten gebundeld in een jaarplan

Zowel de directie als de Stichting Erfgoed voeren activiteiten uit in het kader van het beheer en de ontwikkeling van materieel en immateriële erfgoed. Om de balans en richting van activiteiten te bewaken maakt de Stichting Erfgoed jaarlijks een overzicht van alle beoogde activiteiten in een Jaarplan, dat aan het Bestuur wordt voorgelegd. In samenwerking met het Bestuur wordt het Jaarplan definitief gemaakt. Het voorstel Jaarplan wordt onder regie van de Stichting Erfgoed in samenwerking met de directie opgesteld. De Stichting Erfgoed volgt hierin de planningscyclus van het bestuur van IGC.

Addendum 2026

bij Beleidsplan Bouwen op Tradities (oktober 2024) - Stichting Erfgoed Koninklijke IGC

1. Aanleiding

Het Beleidsplan Bouwen op Tradities (2024) heeft de missie, visie en strategische doelstellingen van de Stichting Erfgoed helder vastgelegd. In 2025 en 2026 heeft zich een natuurlijke ontwikkeling voorgedaan in de wijze waarop de stichting haar rol invult. Dit addendum beoogt geen wijziging van missie of doelstelling, maar een verduidelijking van de strategische positionering in het licht van de opgedane praktijkervaring.

2. Strategische ontwikkeling 2024 - 2026

2024 - Visievorming en kaderstelling

Met Bouwen op Tradities is een inhoudelijk fundament gelegd voor het materiële en immateriële erfgoed van de Koninklijke IGC. De Stichting positioneerde zich primair als adviserend en kaderstellend orgaan ten opzichte van het verenigingsbestuur.

2025 - Consolideren en structureren

In 2025 verschoof de aandacht van visie naar uitvoering. De stichting werkte aan:

- bestuurlijke borging en governance,
- projectstructuren,
- financiële zorgvuldigheid,
- voorbereiding van kernprojecten (geschiedenisboek, bibliotheek).

De rol ontwikkelde zich van primair adviserend naar adviserend én faciliterend.

2026 - Initiëren en realiseren

In 2026 krijgt de stichting nadrukkelijk een initiërende en projectmatige rol. Dit betekent dat zij:

- erfgoedprojecten ontwikkelt en start,
- inhoudelijke kaders opstelt,
- financiering bijeenbrengt waar nodig,
- uitvoering begeleidt in samenwerking met vereniging, directie en leden.

De stichting opereert daarmee aanvullend op de vereniging en niet parallel daaraan. Samenwerking en korte lijnen zijn daarbij uitgangspunt.

3. Nadere duiding van de rol van de Stichting

De Stichting Erfgoed vervult een kaderstellende, initiërende en faciliterende rol bij het behoud, de ontwikkeling en de zichtbaarheid van het materiële en immateriële erfgoed van de Koninklijke IGC. Zij werkt daarbij in nauwe samenwerking met het bestuur, de organisatie en de leden van de vereniging.

Het Beleidsplan beschrijft de stichting als adviserend orgaan. Deze omschrijving blijft juist, maar wordt in de praktijk verbreed. De Stichting vervult thans drie samenhangende rollen:

1. Kaderstellend - formuleren van visie en langetermijnperspectief op het erfgoed;
2. Initiërend - ontwikkelen en starten van erfgoedprojecten;
3. Faciliterend - ondersteunen van uitvoering, financiering en organisatie.

Deze rolontwikkeling past binnen de oorspronkelijke doelstelling en versterkt de uitvoerbaarheid van het beleid.

4. Governance en proportionaliteit

De stichting is een kleine culturele ANBI met een beperkte financiële omvang en opereert als vrijwilligersorganisatie.

In 2025 - 2026 is daarom expliciet ingezet op:

- vastlegging van governance-afspraken in een bestuursreglement;
- borging van tegenstrijdigbelangprocedures;
- transparante besluitvorming;
- aansluiting van jaarplan en jaarverslag op ANBI-verplichtingen.

De governance is proportioneel ingericht, passend bij de schaal en aard van de stichting.

5. Planning- en verantwoordingscyclus

De stichting werkt met een vaste cyclus:

- Langetermijnkader: Bouwen op Tradities
- Jaarplan
- Jaarverslag
- Kwartaaloverleggen met actielijst

Deze cyclus waarborgt zowel bestuurlijke continuïteit als flexibiliteit.

6. Continuïteit van missie en visie

De missie en visie zoals geformuleerd in het Beleidsplan 2024 blijven ongewijzigd van kracht. Dit addendum verduidelijkt uitsluitend de wijze waarop de stichting haar doelstelling in de praktijk realiseert: meer initiërend, projectmatig en in nauwe samenwerking met de vereniging.

7. Vaststelling

Deze ontwikkeling volgt uit het bestuursoverleg van 24 februari 2026, waarvan het verslag is opgenomen in het bestuursarchief.